ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЕДНАЙЦЕСЯ!

ЗА СТАЛІНСКІЯ КАДРЫ

Субота 3 ліпеня 1954 г.

Орган рэктарата, партбюро, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна.

№ 14 (200) Цана 20 кап.

БУДАЎНІЦТВА ІНТЭРНАТАЎ ЗАКОНЧЫЦЬ У ТЭРМІН

Камуністычная партыя і Савецкая дзяржава, праяўляючы вялікія клопаты аб савецкай моладзі, не шкадуюць сродкаў на палепшанне дабрабыту студэнтаў, на тое, каб ствараць усе умовы для паспяховай падрыхтоўкі будучых спецыялістаў розных галін народнай гаспадаркі.

Рашэнне аб перадачы будынка Дома Урада Беларускаму дзяржаўнаму універсітэту імя В. І. Леніна, велізарныя сродкі, адпушчаныя на будаўніцтва двух інтэрнатаў па вуліцы Бабруйскай і аднаго кватэрнага дома для навуковых працоўнікаў—усё гэта прыклады клопатаў Савецкай рады аб нашай студэнцкай моладзі.

Пастановай Совета Міністраў БССР і Цэнтральнага Камітэта КП Беларусі будаўнічы трэст абавязан здаць абодва інтэрнаты ў эксплуатацыю да пачатку новага навучальнага года (корпус «А» павінен быць закончан 22 ліпеня, корпус «Б»—30 жніўня). Але графік работ, які зацверджан гарадскім камітэтам партыі, зараз становіцца пад пагрозу зрыва. Яшчэ не прыступілі да работ, якія павінны былі быць выкананы па графіку да 15 чэрвеня. Узнікае пытанне: чаму так сталася, што зрываецца графік, што нягледзячы на неаднаразовыя абяцанні своечасова здаць абодва інтэрнаты, яны апынуліся пад пагрозай зрыву здачы ў тэрмін, вызначаны дзяржавай. А ў іх вялікая патрэба: без увядзення ў строй гэтых будынкаў універсітэт не мае ніводнага месца для размяшчэння новапаступаючых.

А сталася гэта так таму, што будупраўленне № 5, якое ўзяло падрад на пабудову гэтых інтэрнатаў, на свой погляд дзеліць аб'екты будаўніцтва на больш ці менш важныя, пры тым не выпускаючы з поля зроку і даходнасць ад будаўніцтва. Калі кладка сцен была выгаднай, яе закончылі ў самы кароткі тэрмін. А з менш даходнымі і найбольш працаёмкімі аб'ектамі работы, напрыклад штукатурак, малярных і іншых работ, марудзяць ужо каторы месяц.

Нашы-ж універсітэцкія адміністрацыйна-гаспадарчыя работнікі таксама яшчэ мала зрабілі для таго, каб дабіцца асуджэння такога дзяржаўнага і антыдзяржаўнага падыхода да важнай справы. Сродкі, адпушчаныя дзяржавай, не расходуюцца. За пяць месяцаў бягучага года трэст не засвоіў 723 тысяч рублёў што складае большую палавіну сродкаў, якія адпушчаны на гэты перыяд.

Атынкавачныя і штукатурачныя работы вядуцца старадзедаўскімі спосабамі. Вельмі слаба прымяняецца механізацыя. Нават тыя механізмы і машыны, што адданы ў распараджэнне прараба т. Салохі, прастойваюць. Знаходзяцца яшчэ абаронцы старых, «больш апрабаваных» метадаў працы, г. зн. без машын—рукамі. Больш дзіўна, што на паваду гэтых абаронцаў руцінных метадаў працы аказаліся прараб і сам механізатар (якога за 6 разоў наведвання будаўніцтва ўдалося пабачыць толькі адзін раз).

Ці не па той-жа прычыне баязні ўсяго «малаапрабаванага» рабочыя носяць ваду на 4 паверх корпуса «А» ў вёдрах. Часовы вадаправод мог-бы скараціць колькасць рабочай сілы (у якой, дарэчы, адчуваецца і так вялікі недахоп на ўсім будаўнічым аб'екце), а галоўнае, гэта значна аблегчыла-б працу рабочых.

Нярэдкі бываюць прастоі з-за несвоечасовай дастаўкі будаўнічых матэрыялаў, або з-за дрэннай арганізацыі працы. Многія матэрыялы прывозяцца нядобраякаснымі. Няма нічога дзіўнага, што будаўнічаму ўпраўленню нявыгадна рабіць атынкоўку сцен, насціл падлогі. Бо з-за нядобраякасных матэрыялаў падлогу перасцілаюць па два разы. Па два разы перапраўляюць коса пастаўленыя перагародкі, па два разы праводзяць штукатурку. Вядома, па 2 разы прыходзіцца і плаціць. У такіх безгаспадарчых адносінах не ў меншай меры вінаваты нашы адміністратары. Інжынер т. Жалковіч больш увагі аддае паперкам, чым непасрэднай дапамозе і кіраўніцтву работай на галоўным аб'екце работ—будаўніцтве інтэрнатаў.

На будаўніцтве дрэнна арганізавана праца, не вядзецца барацьба з прагульшчыкамі (а часам і проста афіцыйна дазваляецца прагул пад выглядам водпуска на два—тры дні). Для рабочых не створаны нармальныя ўмовы працы, нават няма дзе паабедаць. Карацей кажучы, на будаўніцтве інтэрнатаў няма сапраўднага кіраўніцтва.

Такое становішча павінна зацікавіць усе нашы грамадскія арганізацыі. Трэба прыняць самыя неадкладныя меры і зараз-жа, каб ліквідаваць усе гэтыя непаладкі. Толькі тады будзе магчыма ўвесці ў строй абодва інтэрнаты своечасова.

ПРЫЁМ ВА УНІВЕРСІТЭТ ПАЧАЎСЯ

1675 юнакоў і дзяўчат сёлета будзе прынята на першыя курсы нашага універсітэта. Акрамя таго, на 300 студэнтаў папоўніцца завочнае аддзяленне. У гэтым годзе многія аддзяленні значна расшырацца: хімічны факультэт і геаграфічнае аддзяленне будуць павялічаны ў два разы, рускае аддзяленне факультэта—у тры разы. Павялічацца і некаторыя іншыя аддзяленні.

У два-паўтара разы расшырацца ўсе завочныя аддзяленні. Нягледзячы на такое расшырэнне, мяркуецца вялікі конкурс, які дасць магчымасць зрабіць добры адбор навучаючыхся.

У ІМЯ МІРУ

1 ліпеня ў 58 аудыторыі адбылася сустрэча студэнтаў нашага універсітэта з сакратаром Мінскага абласнога камітэта ЛКСМБ В. С. Смірновым, які ў складзе савецкай дэлегацыі наведаў Германскую Дэмакратычную Рэспубліку і прыняў удзел у рабоце Усегерманскага кангрэса і II з'езда нямецкай моладзі.

Таварыш Смірноў расказаў сабраўшымся аб выключна цёплым прыёме, які быў аказан нямецкай моладдзю членам савецкай дэлегацыі. Паўсямесна сустрэчы з нямецкімі юнакамі і дзяўчатамі выліваліся ў яркую дэманстрацыю дружбы савецкага і нямецкага народаў. Члены савецкай дэлегацыі наведалі шэраг прадпрыемстваў і навучальных устаноў ГДР, дзе пазнаёміліся з жыццём і працай нямецкай моладзі, з яе мужнай і самаадданай барацьбой за мір і адзінства нямецкага народа.

Па даручэнню нямецкай моладзі тав. Смірноў уручыў калектыву нашага універсітэта падарунак студэнтаў Лейпцыгскага універсітэта—фотаальбом, у якім сабраны здымкі выдатных людзей Германіі і Лейпцыга.

Тав. Смірноў адказаў на шэраг прапанаваных яму пытанняў. Сустрэча, якая праходзіла ў форме жывой і цікавай гутаркі, працягвалася дзве гадзіны. На ёй прысутнічала каля 200 чалавек.

ЧЭХАЎСКІЯ ДНІ ВА УНІВЕРСІТЭЦЕ

У ліпені гэтага года спаўняецца 50 год з дня смерці вялікага рускага пісьменніка Антона Паўлавіча Чэхава. Па рашэнню Сусветнага Савета Міру гэтая дата будзе шырока адзначана ва ўсіх краінах свету.

Разам з усім прагрэсіўным чалавецтвам і працоўнымі нашай краіны дастойна адзначае 50-годдзе з дня смерці А. П. Чэхава калектыў нашага універсітэта. Распрацаван план мерапрыемстваў па ўшанаванню памяці геніяльнага сына рускага народа. 2 ліпеня ва універсітэце адбылася лекцыя, прысвечаная жыццю і творчасці А. П. Чэхава. Лекцыю прачытаў выкладчык нашага універсітэта кандыдат філалагічных навук Ф. І. Куляшоў. На лекцыі прысутнічалі студэнты, ад'язджаючыя на летнія канікулы, а таксама студэнты завочнага факультэта.

АБАРОНА ДЫСЕРТАЦЫІ

З кожным годам папаўняюцца рады маладых вучоных—выхаванцаў Беларускага дзяржаўнага універсітэта. Многа і плённа працаваў над сваёй дысертацыяй «Тэма працы ў творчасці Я. Коласа» аспірант Науменка І. Я. Яго работа дала станоўчы вынік. Днямі рашэннем Вялікага вучонага Совета тав. Науменка І. Я. за бліскуча выкананую работу прысвоена ступень кандыдата філалагічных навук.

Новы атрад маладых будаўнікоў комунізма

Закончыўся 1953—1954 навучальны год. Студэнты нашага універсітэта раз'язджаюцца на канікулы, на вытворчую практыку. А многія назаўсёды пакідаюць сцены роднай навучальнай установы—старэйшай ВНУ рэспублікі. Атрымаўшы дыпломы выпускнікі накіроўваюцца на месцы свайго прызначэння, туды, дзе чакае іх сумленная і натхнёная праца.

За плячыма кожнага з іх пяць год вучобы, гарачай і ўпартай. Тут, ва універсітэце, моладзь навучалася творча думаць, авалодала перамогаснай марксісцка-ленінскай навукай. Тут сённяшнія выпускнікі самааддана і настойліва ўдасканальвалі свае веды ў той галіне навукі, якой кожны з іх вырашыў прысвяціць сваё жыццё. Тут, у сценах універсітэта, маладыя спецыялісты зрабілі першыя крокі на шляху цікавай і ўдзячнай навукова-даследчай работы.

Універсітэт з'явіўся для яго выхаванцаў неацанімай палітычнай і навуковай школай.

Сёння сотні маладых спецыялістаў, палымяных патрыётаў сваёй Радзімы і свайго народа, развітваюцца з універсітэтам, пераступаюць парог новага жыцця з тым, каб уступіць на шлях самаадданага служэння любімай Айчыне.

Беларускі дзяржаўны універсітэт імя В. І. Леніна заканчваюць у гэтым годзе звыш трохсот маладых спецыялістаў, выхаваных у духу бязмежнай адданасці роднай партыі, савецкай Радзіме і вялікай справе комуністычнага будаўніцтва. Сёлетні выпуск з'явіцца адным з найбольш значных выпускаў спецыялістаў, падрыхтаваных нашым універсітэтам. Паляпшаецца і якасць падрыхтоўкі маладых спецыялістаў, што стаіць у непасрэднай сувязі з агульным уздымам вучэбнай і выхаваўчай работы ва універсітэце за пасляваенны час.

Пераважная большасць выпускнікоў бягучага года накіравана на работу ў сельскія раёны нашай рэспублікі. Гэта і зразумела—наш універсітэт, які з'яўляецца вядучай навучальнай установай рэспублікі, заклікан рыхтаваць кадры галоўным чынам для нашай роднай Беларусі.

Самааддана працаваць там, куды пашле Радзіма,—гэтыя словы сёння ў сэрцы кожнага выпускніка. Радасна ўсведамляць, што сваімі ведамі, сваёй сумленнай працай ты можаш апраўдаць вялікае давер'е роднай партыі і ўрада, аказанае табе, учарашняму студэнту, а сённяшняму маладому спецыялісту.

Вялікая і адказная задача кладзецца на кожнага выпускніка—прымаць актыўнейшы ўдзел у практычным выкананні гістарычных рашэнняў XIX з'езда Комуністычнай партыі Савецкага Саюза, пастаноў вераснёўскага і лютаўска-сакавіцкага Пленумаў ЦК КПСС. Усе гэтыя рашэнні накіраваны на вырашэнне галоўнай задачы, якая стаіць сёння перад Комуністычнай партыяй і савецкім народам,—сістэматычнае палепшанне матэрыяльнага і культурнага становішча савецкіх людзей, хутчэйшая пабудова комуністычнага грамадства.

У розныя куткі рэспублікі раз'едуцца выхаванцы універсітэта. Многія з учарашніх студэнтаў пойдуць працаваць настаўнікамі школ, выкладчыкамі навучальных устаноў. Іншых чакаюць прамысловасць і сельская гаспадарка краіны. Адказная і пачэсная праца маладога спецыяліста! Многага патрабуе ад яго Радзіма. Няма і не можа быць ніякага сумнення ў тым, што малады чалавек з універсітэцкім значком на грудзях будзе заўсёды ў першых радах будаўнікоў комунізма, будзе вартым выхаваўшага яго Беларускага дзяржаўнага універсітэта, які носіць імя Вялікага Леніна.

Шчаслівай дарогі, дарагія таварышы выпускнікі! Выдатных поспехаў у прадстаячай рабоце на карысць нашага народа і любімай соцыялістычнай Айчыны!

Пачэсны абавязак комсамольцаў

Летнія канікулы студэнты павінны правесці з максімальнай карысцю: добра адпачыць, загарэць, дапамагчы калгасу ці папрацаваць на добраўпарадкаванні горада. Камітэт комсамола і прафком саставілі графік работы студэнтаў на будаўніцтве інтэрнатаў. Задача групоргаў і прафоргаў, профсаюзных і комсамольскіх бюро састаіць у тым, каб арганізаваць дакладнае выкананне графіка работы, дабіцца таго, каб змены працавалі добрасумленна і арганізавана. Ад гэтага ў значнай ступені залежыць пуск у тэрмін у эксплуатацыю студэнцкіх інтэрнатаў. Комсамольцы кожнай змены павінны паказваць прыклад у працы, сурова асуджаць і караць лодыраў, парушальнікаў працоўнай дысцыпліны.

Каля паловы студэнтаў правядуць лета ў сельскай мясцовасці. Гэтыя таварышы, як было вырашана на комсамольскім активе, павінны адпрацаваць у калгасе не менш 15 дзён і ўкласці сваю долю працы ў выкананне рашэнняў партыі і ўрада аб уздыме сельскай гаспадаркі. Нашы студэнты павінны не проста працаваць у калгасах на палявых работах, але павінны быць і агітатарамі. Кожны студэнт, кожны комсамолец павінен лічыць сваім святым абавязкам чытаць калгаснікам у час перарываў газеты, растлумачваць пытанні міжнароднага жыцця і ўнутранага становішча, дапамагаць у выпуску калгаснай насценгазеты, у палепшанні работы калгаснай комсамольскай арганізацыі.

Кожны комсамолец, прыехаўшы дамоў, павінен звязацца з раённым камітэтам комсамола.

НАСУСТРАЧ НОВАМУ НАВУЧАЛЬНАМУ ГОДУ

(З універсітэцкага партыйнага сходу)

З дакладам аб мерапрыемствах, якія праводзяцца па падрыхтоўцы да новага навучальнага года выступіў прарэктар па вучэбнай частцы А. Я. Малышаў.

Ён падкрэсліў, што рашэнні верасnёўскага і лютаўска-сакавіцкага Пленумаў ЦК КПСС з'яўляюцца рашаючымі ў падрыхтоўцы маладых спецыялістаў, што ў адпаведнасці з імі трэба перагледзець выкладанне праграмы будучага навучальнага года, у адпаведнасці з імі трэба змяніць адносіны да вытворчай практыкі, больш удзяляць увагі выхаваўчай рабоце.

Папярэднія вынікі гэтага навучальнага года сведчаць аб наяўнасці вялікай колькасці недахопаў у нашай працы, гаворыць далей тав. Малышаў. Больш строгі падыход прафесараў і выкладчыкаў да праверкі ведаў дазволіў выявіць шмат слабападрыхтаваных студэнтаў. Асабліва гэта можна было адзначыць на экзаменах па асновах марксізма-ленінізма.

Толькі на фізмаце па гэтай дысцыпліне больш 10 чалавек атрымалі «пасрэдна». На другім курсе аддзялення геалогіі за год змянілася чатыры выкладчыкі. Гэта сведчанне слабай работы кафедры асноў марксізма-ленінізма і выконваючага абавязкі загадчыка кафедры т. В. І. Мацко.

Такія факты не павінны паўтарацца ў наступным навучальным годзе. А для гэтага зараз неабходна намеціць канкрэтныя змены, каб з першых дзён наладзіць рытмічную работу.

У сувязі з конкурсам на многіх кафедрах, гаворыць далей дакладчык, — універсітэт зможа папоўніць кафедры прафесарамі. Гэта асабліва спрыяльна скажацца на рабоце кафедры гісторыі СССР і на рабоце геалагічнага аддзялення, дзе штат супрацоўнікаў не быў укамплектаваны.

Горш справы абстаяць на кафедрах геаметрыі, глебазнаўства і рускай літаратуры, на якіх нехапае выкладчыкаў і дзе не будзе праводзіцца конкурс.

Важную ролю адыгрывае акрамя падбору і сама расстаноўка кадраў. Нельга дапускаць мінулагодняй памылкі, калі больш кваліфікаваныя выкладчыкі менш нагружаліся. Загадчыкі кафедраў з дэканамі павінны абмеркаваць аб'ём работы выкладчыка на цэлы год, а не мяняць яго па тры-чатыры разы за год.

Трывалы расклад спрыяе больш высокай паспяховасці, — гаворыць т. А. Я. Малышаў. А некаторыя дэканы перадавяраюць гэтую важную справу сакратарам. Урэшце расклад многае не прадугледжвае, мяняецца штотыдзень і штодня, не дае магчымасці студэнтам рыхтавацца да семінараў, роўнамерна працаваць на працягу ўсяго года. У састаўленні расклада павінны прыняць удзел і агульнауніверсітэцкія кафедры.

У гэтым годзе чакаецца значна большы конкурс, чым у мінулым годзе. Ад таго, як добра будзе праведзен адбор паступаючых, залежаць і паспяховасць і якасць выпускаемых спецыялістаў.

Дакладчык асабліва падкрэсліваe, што для таго, каб заахвоціць большую колькасць выпускнікоў сярэдніх школ удзельнічаць у конкурсе, мала толькі выпусціць даведнікі і вывесіць аб'явы. Нашым прафесарам трэба часцей чытаць лекцыі перад выпускнікамі па радыё, друкаваць у газетах аб тым, каго рыхтуе наш універсітэт. Трэба дапамагчы моладзі правільна выбраць спецыяльнасць.

Конкурс—гэта адбор найбольш дастойных. Таму нельга дапускаць разнабою ў вызначэнні ведаў. Трэба выбраць адзін крытэрый вызначэння ацэнкі і аб'ектыўна ацэньваць веды паступаючых.

Неабходна стварыць нармальныя ўмовы для абітурыентаў і ў бытавых адносінах. Адміністратыўна-гаспадарчыя работнікі павінны прыняць больш актыўны ўдзел у размяшчэнні паступаючых па інтэрнатах, чым гэта рабілася ў мінулым годзе.

Ужо зараз трэба біць трывогу аб павольных тэмпах будаўніцтва новых карпусоў інтэрната.

Многія выступаўшыя ўскрылі прычыны ўказаных недахопаў, уносілі прапановы па іх ліквідацыі.

Тав. Г. С. Маханёк гаварыў аб недапушчальнасці знеконкурснага набору студэнтаў. Так большасць студэнтаў, папаўшых на фізмат па дапаўняльнаму набору, зусім не падрыхтаваны да заняткаў у ВНУ. Яны слабыя па ўсіх прадметах.

З 16 «троек», пастаўленых мной на экзаменах па асновах марксізма, гаворыць т. Маханёк, большасць прыходзіцца на студэнтаў, папаўшых па знеконкурснаму набору.

Тав. Нахімоўская выступіла з асуджэннем факта ўстройства ва універсітэт па пратэкцыі. Яна таксама адзначыла неабходнасць правядзення субяседвання з медалістамі, бо сярод іх зрэдку трапляюцца горш падрыхтаваныя, чым непрайшоўшыя па конкурсу.

Аб устанаўленні больш цесных сувязей са школамі рэспублікі гаварыла тав. Капралава. Тав. Кахновіч узняў пытанне аб неабходнасці больш увагі да будаўніцтва новых інтэрнатаў. Факты непатрэбнага лібералізма да лодыраў і невукаў ускрыў у сваім выступленні М. С. Зарніцкі.

Сход прыняў рэзалюцыю, якая асудзіла ўскрытыя недахопы і намеціла шляхі да іх выпраўлення.

Ю. ГУСЕВ

„НАУЧНЫЙ“ ТРУД

(басня)

Совет мужей наук, небесных и земных,
Собрался обсудить с различных точек зренья
Осла десятилетнее творенье:
„Жизнь комаров и род занятий их“.
Ученой мудростью посеребрен
Поднялся Слон:
—Друзья!..
Руководил работой я.
Осел мой ученик. Достойный ученик!
Дерзаньем одержим, в комарий мир проник
И подтвердил мое предположенье,
Что в комарах нет ценного значенья.
Мудрец передохнул. Поправил хобот свой
И цицеронить начал в зал немой:
—Обогатил науку он.
Ученую семью он нашу приумножил
Его заметил я и сам благословил.
И вознося Осла, Слон лез из кожи,
Пока не выбился из сил.
Вот на трибуну прыгнул Кот ученый
И заюлил вокруг слоновых фраз:
—Да, да, Осел—талант. И труд сей, оный
Достоин похвалы. Но каждый здесь из нас
Хвалу мудрейшему учителю воздаст.
Вдруг слова попросил Медведь авторитетный
(Он был большим любителем цитат);
—В вопросах этих я не компетентный,
Но чувствую душой—в науку сделан вклад.
Цитатки к месту, между прочим,
Комар сам носа не подточит.
—Я труд перелистал, нашел в нём смысл и толк.
Ценю за новизну.. Оратор наш умолк.
—Какое мненье у Лисицы?—
Спросила нараспев Синица
(Она была ученый секретарь)
—Со всеми я согласна. Мое мненье—
Работа крупного значенья.
Её давно бы, так сказать,
Отдельной книгой надобно издать.
Совет решил за капитальный труд
Ослу препоручить научный институт
И соответственно тому присвоить званье.
Творенье сдать в набор без опозданья.
Слону в связи с находкой новой
Вручить венок лавровый.
Бывает так: авторитет слоновый
(Конечно, здесь прием не новый)
Ослы используют, что-б вылезти в чины—
Зато от критики избавлены Слоны.

Біёлагі на практыцы

Багатая і цікавая практыка ў гэтым годзе ў студэнтаў біёлагаглебавага факультэта. Яна разлічана адначасова на папаўненне ведаў студэнтамі і на практычнае вывучэнне тых месцаў, дзе будзе праводзіцца практыка.

Студэнты I і II курсаў аддзялення біялогіі будуць вывучаць флору і фауну ў палявых умовах на Нарачанскай біялагічнай станцыі. На біялагічнай станцыі Чырвонае Урочышча студэнты I курса глебавага аддзялення пройдуць практыку па батаніцы і геадэзіі, студэнты другога курса будуць практыкавацца па глебазнаўству. III курс біёлага[ў] вытворчую практыку будзе пра[во]дзіць непасрэдна ў калгасах, со[ўга]сах, вопытных станцыях, экспе[ды]цыях Маладзечанскай вобласці і [на] Палессі. Студэнткі Белая, Цвятко[ва], Кашэўская і іншыя будуць пра[ца]ваць па ўліку кармавых угоддзяў Вілейскага і Мядзельскага раёнаў.

У нашым падшэфным калг[асе] «Комінтэрн» студэнты III ку[рса] ўжо закончылі апісанне глеб. [Ма]тэрыялы гэтага апісання буд[уць] пакладзены ў аснову пры састаўл[ен]ні карты калгаса.

Трэццекурснікі разам са студэнта[мі] Кішынёўскага універсітэта [на]кіраваліся на вопытную стан[цыю] Бараўляны, дзе правялі практ[ыку] пад кіраўніцтвам праф. І. С. Лу[па]новіча. У жніўні практыка зноў [бу]дзе ў калгасах (Ельскі раён, Гоме[льскай] вобласці).

Студэнты, закончыўшыя IV к[урс], накіраваны на праддыпломную [прак]тыку таксама ў калгасы і соўг[асы] рэспублікі.

П. ПЯТРОВІЧ,
дэкан біёлага-глебавага факультэта.

Вясенняя экзаменацыйная сесія закончылася

Вясенняя экзаменацыйная сесія з'явілася дзяржаўнай праверкай якасці работы прафесарска-выкладчыцкага калектыва і студэнтаў універсітэта за бягучы навучальны год.

Напярэдадні сесіі была праведзена значная падрыхтоўчая работа. У святле рашэнняў верасnёўскага і лютаўска-сакавіцкага Пленумаў ЦК КПСС былі перагледжаны і дапоўнены праграмы чытаемых курсаў, праграмы і планы лабараторна-вучэбных і вучэбна-палявых практыкумаў, маючых непасрэднае дачыненне да сельскай гаспадаркі. Гэта станоўча сказалася ў ходзе сесіі.

Пытанні падрыхтоўкі да сесіі абмяркоўваліся на пасяджэннях кафедраў, на факультэцкіх і аддзяленчаскіх сходах. Загадзя былі складзены графікі кансультацый. Пры зацверджанні тэрмінаў здачы таго ці іншага экзамена ўлічваліся пажаданні студэнтаў. Добра працавалі чытальная зала, бібліятэка. У дзве змены працавалі кабінеты.

Выкладчыкі больш строга і аб'ектыўна падыходзілі да выяўлення ведаў студэнтаў, чым у мінулым годзе. Нягледзячы на больш строгі падыход, асноўная маса студэнтаў выявіла толькі добрыя і выдатныя веды. Гэта паказчык сістэматычнай і настойлівай работы на працягу ўсяго навучальнага года, паказчык рэгулярнага наведвання заняткаў.

Аб добрай рабоце студэнтаў і выкладчыкаў калектыва на працягу ўсяго навучальнага года гавораць паспяхова прайшоўшая абарона дыпломных работ выпускнікамі універсітэта і вынікі дзяржаўных экзаменаў.

З 312 студэнтаў-выпускнікоў 220 абаранілі дыпломы на «выдатна», 80—на «добра». Толькі дзесяць чалавек атрымалі адзнаку «пасрэдна». Асабліва паспяхова прайшла абарона на хімічным факультэце, дзе з 27 абараняемых работ 22 атрымалі выдатную адзнаку. 10 работ, якія маюць практычную каштоўнасць, рэкамендаваны да друку.

Аб добрай самастойнай рабоце студэнтаў і выкладчыкаў на працягу года гавораць і такія факты. На экзамене па палітычнай эканоміі з 25 студэнтаў III курса біёлага-глебавага факультэта 17 атрымалі «выдатна», астатнія—«добра». Добра здалі экзамен па гістарычнаму матэрыялізму і палітычнай эканоміі студэнты IV курса хімічнага факультэта. З 49 чалавек, здаўшых гэтыя дысцыпліны, толькі 17 студэнтаў атрымалі адзнаку «добра», астатнія—«выдатна». З 25 студэнтаў-біёлагаў другога курса веды 22 былі адзначаны вышэйшым балам і толькі 3 чалавека атрымалі «добра».

На ўсіх вядучых дысцыплінах студэнты паказалі як добры ідэйны ўзровень ведаў, так і ўменне разбірацца ў складаных пытаннях.

Аднак папярэднія вынікі сесіі гавораць і аб наяўнасці сур'ёзных недахопаў у вучэбнай рабоце універсітэта, у арганізацыі ходу самой сесіі.

У адказах некаторых студэнтаў, асабліва першых—другіх курсаў, не выжыта яшчэ школярства. Матэрыял засвойваецца часамі фармальна, без ведання асноўных фармулёвак і палажэнняў. Асобныя студэнты малодшых курсаў яшчэ дрэнна арыентуюцца ў міжнародных падзеях, не чытаюць рэгулярна газет і часопісаў.

У выніку ўсяго гэтага рад студэнтаў атрымалі дрэнныя і пасрэдныя адзнакі па грамадска-палітычных дысцыплінах. Напрыклад, студэнтка першага курса рускага аддзялення Е. Корань атрымала нездавальняючую адзнаку па асновах марксізма-ленінізма. Студэнты III курса аддзялення філасофіі Лебедзева і Іваноў у выніку несур'ёзных адносін да заняткаў атрымалі «нездавальняюча» па палітычнай эканоміі. Студэнт II курса аддзялення журналістыкі Анісімаў не ведаў формаў уласнасці, дрэнна арыентаваўся ў рашэннях верасnёўскага Пленума ЦК КПСС, не ведаў, што такое ленінізм. Студэнт IV курса фізіка-матэматычнага факультэта Сарока атрымаў «пасрэдна» па палітэканоміі і квантавай механіцы.

Былі выпадкі вымагацельства адзнак асобнымі студэнтамі. Студэнт III курса аддзялення геалогіі Крывадубскі атрымаў «пасрэдна» па арганічнай хіміі. Дабіўшыся дазволу пераздаць курс, ён патрабаваў, каб выкладчык паставіў добрую адзнаку без паўторнага апроса. Калі выкладчык адмовіўся, Крывадубскі пачаў пагражаць яму. За гэта ён быў выключан з універсітэта.

Цяпер, калі ідуць апошнія экзамены, перад калектывам універсітэта паўстае задача ўзорна падрыхтавацца да новага навучальнага года. Ужо цяпер неабходна шырока распачаць падбор і расстаноўку прафесарска-выкладчыцкіх кадраў. Загадчыкі кафедраў і дэканы павінны своечасова скласці расклад заняткаў на новы навучальны год. Лекцыйную работу неабходна даручыць больш вопытным, кваліфікаваным выкладчыкам. Расклад заняткаў павінен быць складзены так, каб у студэнтаў застаўся час для самастойнай работы. Нельга дапускаць перагрузкі выкладчыкаў лекцыйнай работай, семінарскімі і практычнымі заняткамі. Планы выхаваўчай і палітыка-масавай работы павінны прадугледжваць актыўны ўдзел у гэтай рабоце студэнтаў. Неабходна ўзорна правесці набор новага папаўнення.

Гэта забяспечыць добры пачатак і рытмічны ход вучэбнага працэсу ў новым навучальным годзе.

У ЛЕТНІ ЧАС

Усё лета будуць працаваць [сек]цыі лёгкай атлеткі і тэніс[а], якіх займаюцца ў пераважнай б[ольшасці] студэнты-мінчане. У лі[пені] лёгкаатлеты універсітэта пры[муць] удзел у першынстве рэспублі[канскіх] таварыстваў.

20 студэнтаў, якія займаліс[я ў] секцыі альпінізма, паедуць у [аль]пініцкія лагеры для ўзыходжа[ння] на горы Алібек і Накра. Столь[кі ж] студэнтаў правядуць лета ў т[уры]сцкіх паходах па Каўказу.

Выкладчыкі кафедры фізкуль[туры] і спорту выедуць на возера Н[арач] для прыёму норм на значок [ГПА]. Нормы па плаванню будуць пры[мац]ца і ў паступаючых ва універ[сітэт] на працягу ўсяго жніўня.

20 гімнастаў універсітэта [пры]муць удзел ва Усесаюзным па[радзе] фізкультурнікаў у Маскве.

У СЕТЦЫ ПАРТЫЙНАЙ АСВЕТЫ

НЕКАТОРЫЯ ВЫНІКІ

Закончыў работу філасофскі семінар навуковых работнікаў філалагічнага факультэта. Тут самастойна вывучалі марксісцка-ленінскую тэорыю 29 чалавек. На працягу навучальнага года было праведзена 13 семінарскіх заняткаў. Вывучаны наступныя пытанні:

Рашэнні верасьнёўскага Пленума ЦК КПСС.

Рашэнні пятай сесіі Вярхоўнага Савета СССР.

Марксізм-ленінізм аб ролі народных мас і асобы ў гісторыі.

Аб'ектыўны характар законаў рэалістычнага мастацтва.

Тэматыка семінара распрацавана пры актыўным удзеле саміх слухачоў. Яна максімальна набліжана да іх спецыяльнасці. Так, напрыклад, вывучаючы тэму «Марксізм-ленінізм аб ролі народных мас і асобы ў гісторыі» мы прыцягвалі да гэтай тэмы спецыяльны матэрыял з гісторыі літаратуры і мовы. У цэнтры данай тэмы быў кваліфікаваны даклад дац. М. С. Зярніцкага «Марксізм-ленінізм аб ролі народных мас і асобы ў гісторыі». Адначасова быў заслуханы змястоўны даклад ст. выкладчыка Г. С. Акулава «Класікі рускай філасофіі XIX века аб ролі народных мас і асобы ў гісторыі».

Асабліва важна падкрэсліць, што на семінары былі заслуханы спецыяльныя выступленні, асвятляючыя пастаноўку і рашэнне данай праблемы ў літаратуры і народнай творчасці. Так, кандыдат філалагічных навук В. А. Захарава ў сваім выступленні ізлажыла праблему народных мас і асобы ў вуснай паэтычнай народнай творчасці. Дацэнт Ф. І. Куляшоў асвятліў пытанне аб народных масах і асобе ў гісторыі рускай літаратуры.

Дацэнт Д. Е. Фактаровіч цікава расказаў аб тым, як рашаецца праблема мас і асобы ў гісторыі сучаснай зарубежнай літаратуры.

Дацэнт Б. І. Касоўскі выступіў па пытанню аб мове і народзе.

Аб аб'ектыўным характары законаў рэалістычнага мастацтва цікавы даклад прачытаў прафесар І. В. Гутараў. З выступленняў па гэтай тэме трэба адзначыць кваліфікаваныя выступленні кандыдата філалагічных навук О. В. Казловай і дацэнта Е. Н. Ерась.

Акрамя пералічаных таварышаў, актыўна працавалі ў семінары заслужаны дзеяч навукі дацэнт М. І. Жыркевіч, старшы выкладчык В. М. Мартынюк, дацэнт В. М. Цімафеева і кандыдат філалагічных навук Адамовіч.

Некаторыя таварышы (А. І. Стаціражаў) абмежаваліся толькі наведваннем семінара, а некаторыя нават зрэдку паяўляліся на занятках. Былі і іншыя недахопы ў рабоце. Яны своечасова пераадольваліся. У гэтым немалая заслуга насценнай газеты «Слова філолага», якая на сваіх старонках сістэматычна асвятляла работу семінара.

Аднадушная думка ўдзельнікаў семінара—у будучым навучальным годзе прадоўжыць работу семінара ў такім-жа напрамку. Намечаны першачарговыя тэмы заняткаў: «Праблема тыповага ў літаратуры», «Спецыфіка мастацкага мышлення».

Прафесар І. ЛУШЧЫЦКІ,
кіраўнік семінара.

ФІЛАСОФСКІ СЕМІНАР НАВУКОВЫХ РАБОТНІКАЎ

7-га чэрвеня 1954 года былі праведзены заключныя ітогавыя заняткі філасофскага семінара, якім кіруе В. І. Сцяпанаў. У гэтым семінары прымаюць удзел пераважна навуковыя супрацоўнікі фізіка-матэматычнага, хімічнага і біялагічнага факультэтаў. Актуальныя тэмы філасофскага характару, цесна звязаныя з праблемамі шэрагу навуковых дысцыплін, заўсёды выклікалі павышаную цікавасць усіх удзельнікаў семінара.

У сваіх выступленнях пры абмеркаванні вынікаў работы семінара навуковыя работнікі выказалі пажаданне захаваць у далейшым структуру і метады яго работы, якія апраўдалі сябе на працягу апошніх гадоў.

Пры абмеркаванні праблем агульнага і спецыяльнага характару члены семінара прымалі актыўны ўдзел у дыскусіях і заўсёды атрымоўвалі канкрэтныя і змястоўныя ўказанні з боку тав. Сцяпанава, які карыстаецца ва ўсіх удзельнікаў заслужаным аўтарытэтам. Пры аналізе складаных праблем сучаснай навукі, ці датычыцца гэта прапрацоўваемай тэматыкі спецыяльных пытанняў фізікі або матэматыкі, біялогіі або фізіялогіі—заўсёды ўдзельнік семінара атрымае ад кіраўніка правільныя філасофскія накіраванні. Вось чаму ўдзельнікі семінара так цёпла адклікаюцца аб сваім філасофскім семінары, які безумоўна прыносіць вялікую карысць кожнаму яго ўдзельніку ў навукова-даследчай рабоце. Сярод членаў семінара трэба асабліва адзначыць актыўны ўдзел праф. Н. Ф. Ярмоленкі, праф. Ф. Г. Асіпенкі, М. М. Паўлючэнкі, дацэнта Ламбіна, старшага выкладчыка Балабаева і іншых. У бягучым годзе адбылося 13 паседжанняў, на якіх прапрацоўваліся самыя разнастайныя тэмы: «Тэзісы аддзела агітацыі і прапаганды ЦК КПСС і ІМЭЛС аб 50-годдзі Камуністычнай партыі», «Рашэнні верасьнёўскага пленума ЦК КПСС», «Барацьба з ідэалізмам у хімічнай навуцы на сучасным этапе», (даклад праф. Ф. Г. Асіпенкі), «Дыялектычны матэрыялізм і мічурынская біялогія» (даклад дац. С. В. Калішэвіча), «Матэрыя і свядомасць» (даклад праф. Юньева).

Тэмы будучага года згодна намечанаму плану ўжо размеркаваны паміж удзельнікамі семінара.

Стараста філасофскага семінара,
І. П. ШАПІРА.

АРГАНІЗАВАНА ПРАВЕСЦІ СЕСІЮ ЗАВОЧНІКАЎ

Значнае месца ў надрыхтоўцы кадраў для сацыялістычнай народнай гаспадаркі і культуры рэспублікі мае завочны факультэт БДУ імя В. І. Леніна, які дае магчымасць без адрыву ад вытворчасці атрымаць закончаную вышэйшую адукацыю.

Навучанне на завочным факультэце БДУ імя В. І. Леніна набыло вялікую папулярнасць сярод працоўных усёй нашай краіны. Аб гэтым сведчыць бесперапынны рост колькасці студэнтаў-завочнікаў. У сучасны момант ва універсітэце навучаецца больш 1500 завочнікаў. Гэта людзі розных прафесій: рабочыя, калгаснікі, партыйныя і савецкія работнікі, педагогі, ваеннаслужачыя і іншыя. Толькі ў бягучым навучальным годзе завочна заканчваюць універсітэт 160 чалавек.

Безумоўна, завочная вучоба ва універсітэце—справа нялёгкая. Завочнікам даводзіцца сур'ёзна працаваць над кнігай і адначасова выконваць свае абавязкі па службе. Гэта накладвае свой адбітак на якасць падрыхтоўкі іх да сесіі і патрабуе ад навуковых супрацоўнікаў універсітэта клапатлівай работы з завочнікамі, каб дапамагчы ім ліквідаваць усе маючыяся прабелы ў падрыхтоўцы да здачы той ці іншай дысцыпліны.

Цяпер на завочным факультэце наступае гарачая пара. З 1-га на 31-га ліпеня праводзяцца летняя лабараторна-экзаменацыйная і ўстановачная сесіі студэнтаў-завочнікаў.

Завочнікам высланы выклікі на сесію. Усе яны атрымалі вучэбныя планы сесіі, кантрольныя і курсавыя работы.

Аднак, нягледзячы на зробленае, у падрыхтоўцы да сесіі завочнікаў яшчэ маюцца сур'ёзныя недахопы. Калі большасць кафедраў, безумоўна, сумее забяспечыць усе віды заняткаў у час летняй сесіі кваліфікаванымі навуковымі работнікамі, дык такія кафедры, як кафедра гісторыі СССР (загадчык дац. Л. С. Абецэдарскі), гісторыі старажытнага свету (загадчык дацэнт Ф. М. Нечай), кафедра нямецкай і французскай моваў (загадчык старшы выкладчык Е. А. Мацісон) наўрад ці змогуць зрабіць гэта. Цяжкасці ўзнікаюць пры забяспечанні чытання некаторых дысцыплін выкладчыкамі гэтых кафедраў.

Акрамя таго, для нармальнага размяшчэння на групах студэнтаў-завочнікаў нехапае 9 вялікіх аўдыторый. Таму рэктарат вымушан наймаць аудыторыі ў другіх ВНУ г. Мінска.

Для таго, каб летняя сесія завочнікаў прайшла арганізавана, перш за ўсё неабходна, каб выкладчыкі своечасова закончылі складанне і зацверджанне на кафедрах планаў лекцыйных, лабараторных і практычных заняткаў. Загадчыкі кафедраў павінны вылучыць для работы з завочнікамі найбольш кваліфікаваных выкладчыкаў, пастаянна кантраляваць іх работу, вывучаць і абагульняць метадычны вопыт работы са студэнтамі-завочнікамі, аказваць шырокую метадычную дапамогу завочнаму факультэту.

Неабходна тэрмінова скласці і зацвердзіць экзаменацыйныя білеты, наладзіць чоткую работу бібліятэкі, чытальнага зала, кабінетаў і лабараторый.

Вялікае значэнне мае стварэнне добрых жыллёва-бытавых умоў для студэнтаў-завочнікаў. Нажаль, адміністратыўна-гаспадарчая частка (прарэктар тав. Бярэзін) мала клапоціцца аб стварэнні такіх умоў для студэнтаў і выкладчыкаў, уздельнічаючых у летняй экзаменацыйнай сесіі завочнага факультэта.

Рэктарат і дэканат завочнага факультэта павінны прыкласці ўсе сілы і выкарыстаць усе маючыяся магчымасці, каб правесці сесію завочнікаў на высокім ідэйна-тэарэтычным узроўні.

А. АКІНЧЫЦ,
дэкан завочнага факультэта.

Да вынікаў агляду студэнцкіх навуковых работ

У 1953-54 навучальным годзе Студэнцкае навуковае таварыства універсітэта дабілася значных поспехаў у справе арганізацыі даследчай работы студэнтаў. Палепшылася работа гурткоў, узрасла іх колькасць, студэнцкія даследаванні сталі больш актуальнымі.

Ва універсітэце працавала 65 гурткоў, супраць 57 у 1952-53 годзе. У іх рабоце ўдзельнічала каля 1000 студэнтаў. За год у гуртках было прачытана і абмеркавана 398 дакладаў (у мінулым годзе—341).

Сёлетні год быў самым плённым за ўсе апошнія гады як па колькасці работ, выкананых студэнтамі, так і па іх навуковай і практычнай каштоўнасці.

Падвядзеннем вынікаў дзейнасці СНТ і яго гурткоў з'яўляюцца праводзімыя штогод універсітэцкія і агульнагарадскія агляды студэнцкіх навуковых работ. У гэтым годзе на II універсітэцкі агляд было прадстаўлена каля 315 найбольш каштоўных у тэарэтычных і практычных адносінах даследаванняў. 183 з іх атрымалі адзнаку I і II катэгорый і былі рэкамендаваны Вучонымі Советам на V гарадскі агляд студэнцкіх навуковых работ.

Вялікага поспеху дабіліся гурткі біялагічнага, філалагічнага і гістарычнага факультэтаў (старшыні Советаў СНТ тт. Галадушка, Шалкоўская і Куцакова), якія прадставілі на агляд 130 работ. Работы біялагічнага факультэта вызначаюцца асаблівай практычнай каштоўнасцю. Значна палепшылася якасць прадстаўленых на агляд работ па грамадска-палітычных навуках, што сведчыць аб палепшанні работы гурткоў па гэтых дысцыплінах.

Прыемна адзначыць, што за нязначным выключэннем усе работы філалагічнага факультэта, прадстаўленыя на гарадскі агляд, з'яўляюцца работамі, выкананымі студэнтамі I, II, III і IV курсаў.

Лепшыя работы студэнтаў атрымалі на аглядзе высокую адзнаку.

Студэнтка біёлага-глебавага факультэта Е. Пановіч у сваіх работах «Экалагічныя асаблівасці і эфектыўнасць мер барацьбы з капуснымі даўганосікамі» і «Яблыневая моль у Беларусі» разбірае важныя ў практычных адносінах пытанні аб мерах барацьбы са шкоднікамі сельскай гаспадаркі.

Вялікае значэнне для БССР мае праблема асваення асушаных балот. Гэтаму пытанню прысвечана работа студэнткі О. Калешка «Уплыў суадносін калійна-фосфарных угнаенняў на ўраджай аўса і ўстойлівасць яго сцеблаў супраць палягання на тарфяна-перагнойных глебах». Серыя даследаванняў студэнтак А. Акуловіч, В. Капчэўскай, Н. Цвятковай і іншых прадстаўляе сабой абагульненне работ па інвентарызацыі сенажацей Маладзечненскай вобласці. Студэнткі Н. Лукашык і С. Бародзіч правялі значную работу па вывучэнню мер барацьбы з узбуджальнікамі захворванняў каштоўнай кармавой культуры—канюшыны.

Народна-гаспадарчае значэнне маюць даследаванні студэнтак біёлага-глебавага факультэта Л. Кішчанка, В. Шкіндэр, Н. Ветравай і іншых, прадстаўляючыя вынікі комплекснага вывучэння метадаў інтэнсіфікацыі сажалкавай гаспадаркі.

Немалую цікавасць маюць работы студэнтаў геолага-геаграфічнага факультэта Н. Валністага, В. Сіняковай і іншых. Яны даюць фізіка-геаграфічную характарыстыку асушаных балот.

Цікавыя работы студэнтаў філалагічнага факультэта Е. Камароўскага, А. Барташэвіч, В. Гудовіча, Н. Арочкі і іншых, якія прысвечаны вывучэнню важнейшых тэарэтычных праблем сучаснай беларускай мовы і літаратуры.

Лепшымі навуковымі кіраўнікамі гурткоў, якія прадставілі на агляд найбольшую колькасць работ, з'яўляюцца прафесар Г. Г. Вінберг, (гурткі гідрабіялогіі і энтамалогіі), дацэнт С. В. Калішэвіч (гурток фізіялогіі раслін), В. І. Сцяпанаў (гурток дыялектычнага матэрыялізма), праф. І. Н. Лушчыцкі (гурток гісторыі рускай філасофіі) дац. Д. Е. Фактаровіч (гурток зарубежнай літаратуры), дац. М. І. Жыркевіч (гурток сучаснай беларускай мовы).

Вынікі агляду з'яўляюцца, з другога боку, адлюстраваннем дрэннай пастаноўкі навукова-даследчай работы студэнтаў у асобных секцыях і гуртках Таварыства.

Гурткі фізіка-матэматычнай і хімічнай секцыі прадставілі ўсяго 29 работ. Гэта, безумоўна, вынік слабай пастаноўкі работы большасці гурткоў гэтых секцый у мінулым годзе. Акрамя таго, на фізіка-матэматычным факультэце больш паловы прадстаўленых на агляд работ складаюць работы студэнтаў V-х курсаў. Гэта гаворыць аб тым, што на факультэце дрэнна абстаіць справа з уцягненнем у сур'ёзную даследчую работу студэнтаў I, II, III курсаў.

Недастатковы ўзровень навукова даследчай работы студэнтаў фізіка-матэматычнага і хімічнага факультэтаў у значнай меры тлумачыцца тым, што многія работнікі гэтых факультэтаў дрэнна кіруюць гурткамі.

Дрэнна працавалі ў вучэбным годзе гурткі А. М. Базыленка, дац. В. М. Ламбіна, дац. Ю. С. Пшыркова і некаторых іншых. Натуральна, што яны не змаглі прадставіць на агляд ніводной работы.

Вынікі штогадовых аглядаў студэнцкіх навуковых работ з'яўляюцца яркім паказчыкам няўхільнага росту даследчай работы студэнтаў універсітэта. На працягу двух апошніх год на III і IV гарадскіх аглядах універсітэт займаў першае месца сярод ВНУ Мінска, як па колькасці, так і па якасці прадстаўленых работ.

У гэтым годзе на V гарадскім аглядзе наш універсітэт зноў заняў першае месца сярод ВНУ горада. Якасць большасці работ высокая. Так, напрыклад, з 25 работ, аднесеных да I катэгорыі па раздзелу сацыяльна-эканамічных навук, 23 належаць студэнтам нашага універсітэта. 22 работы студэнтаў універсітэта аднесены да першай катэгорыі ў секцыі біялагічных навук, 14—у секцыі філалагічных навук і г. д. Наогул, пераважная большасць работ аднесена да першай і другой катэгорый і толькі 15—20 работ—да III катэгорыі.

А. САМУСКЕВІЧ.

Што перашкаджае будаўніцтву інтэрнатаў

БЕЗ ІНІЦЫЯТЫВЫ

Каля растворнасоса горача спрачаліся прараб Салоха, механік Якубоўскі і ўсе тыя, каму не было чаго рабіць. Аднак нягледзячы на тэмпераментныя спрэчкі, растворнасос не падаваў раствору нават на першы паверх.

Хітравумную загадку першым выказаў механік:

— Таму што не ўстаноўлены прычыны непрацаздольнасці насоса, астановім яго.

Прарабу Салоху як найлепш прышлася такая думка.

— Бачыце, тут справа і ў матэрыяльнай заахвочанасці,—тлумачыць прараб.—Працуючы ўручную, тынкоўшчык атрымоўвае ўдвая больш, чымся з дапамогай насоса.

Прадзедаўская душа Салохі, як бачна, не заклапочана тэрміновым пускам у эксплуатацыю студэнцкіх інтэрнатаў. Проста сарказмам гучаць словы «Мяне кінулі сюды на прарыў», якія вельмі часта кавстатуе прараб.

На паўвека пастарэлі брыгадзірытынкоўшчыкі Сліnько і Каляснёў. Любая механізацыя працы выклікае ў іх балючае рэагаванне. У выніку большасць раствору падаецца не па блоках, а ўручную. Толькі нядаўна на аб'екце «В» устаноўлен вадаправод, дагэтуль-жа і вада падавалася тынкоўшчыкам вёдрамі. Вось і атрымоўваецца, што працы на рубель, а карысці на капейку.

Пазіцыю сузіральнікаў займаюць і другія адказныя асобы. Спасылаючыся на тое, што ўсе аб'екты трэста—«тэрміновыя справы», механік Якубоўскі вельмі здзіўляецца, калі яго папракаюць рабочыя за аджытыя метады тынкоўкі. Неразрашымай праблемай для механіка з'яўляецца механізаваная падача на верхнія паверхі раствору... Справа, значыць, не ў тэхнічнай нягpaматнасці, а ў безініцыятыўнасці кіраўнікоў, у безадказных адносінах да выканання пастановы партыі аб своечасовым заканчэнні будаўніцтва інтэрнатаў.

БЕЗ ПАЧАТКУ І КАНЦА

Правільная арганізацыя працы адыгрывае вялікую ролю ў паспяховым выкананні графіка будаўнічых работ. Своечасовы прыход на працу, гаспадарчае расходванне матэрыялаў і правільнае выкарыстанне рабочага часу—павінны былі-б стаць у цэнтр увагі кіраўнікоў будаўніцтва. На жаль, працоўная дысцыпліна на аб'ектах пастаўлена слаба. Дастаткова сказаць, што са 105 рабочых працуе на інтэрнатах штодзённа менш ста. Больш таго, не вядзецца барацьбы з прагульшчыкамі. Усім вядомы прозвішчы цесляроў Красіка, Баравіка, Тарлоўскага і Ляха брыгады Бадзійка, якія «праславілі» сябе наплявацьельскімі адносінамі да даручанай справы. Яны па некалькі дзён не выходзілі на работу, а калі з'яўляліся, дык у нецвярозым становішчы. Прараб Салоха не знайшоў на іх меры ўздзеяння. Злыя языкі гавораць, што ён абмяжоўваецца тым, што журыць прагульшчыкаў за чаркай гарэлкі ў сталовай каля гасцініцы «Беларусь».

Пераўзышоў свае паўнамоцтвы і начальнік аддзела кадраў будаўнічага ўпраўлення № 5 тав. Хацько, які шчырай рукой раздае водпускі да чатырох дзён. Гэтым «рэцівы начальнік» безадказна ўставіў палку ў кола будаўніцтва.

Калі рабочаму патрэбна атрымаць які-небудзь інструмент, то яму даводзіцца траціць паўгадзіны, бо знайсці кладаўшчыцу не так лёгка (кладаўшчыца лічыць за лепшае праводзіць свой працоўны час ва універсітэцкім скверы). Вось гэтыя на першы погляд дробязі аказваюць дрэнны ўплыў на ход будаўніцтва. Між тым, пытаннем арганізацыі працы на аб'ектах не займаецца ні трэст, ні будаўнічае ўпраўленне, ні адміністратары універсітэта.

ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ БУДАЎНІКОЎ МАТЭРЫЯЛАМІ

Забеспячэнне будаўнікоў неабходнымі будаўнічымі і сталярнымі матэрыяламі на аб'ектах мае сваю гісторыю. Яна поўна рашучых потапраліўных змаганняў на бумажным і бюракратычным франтах. Цяжка ўявіць, колькі скарг, прашэнняў і г. д. адправіў у трэст інжынер Жалковіч. Але бумажныя намаганні Жалковіча не прыносяць нічога станоўчага.

Дрэваапрацоўчы камбінат забяспечвае будаўнікоў сырымі і крывымі дошкамі, якія без двухмесячнай прасушкі непрыгодны для ужывання. На аб'ектах-жа такія дошкі пускаюць у ход, кладуць падлогу, ставяць перагародкі, а потым перарабляюць усё нанова (відаць, у мэтах «матэрыяльнай заахвочанасці»). Гэты-ж камбінат не забяспечвае будаўнікоў шафамі. Зразумела, што кіраўнікі камбіната і трэста не лічаць заканчэнне будаўніцтва ітнэрнатаў тэрміновай справай. Больш таго, яны не сустракаюць ніякага процідзеяння з боку універсітэцкіх гаспадарнікаў.

Вялікія затрымкі ў тынкаванні сцен выцякаюць з адсутнасці гашанай вапны і многіх іншых неабходнейшых матэрыялаў. Відавочна, пісаннем бумажак ні т. Жалковіч, ні т. Салоха не памогуць справе. Патрэбна рашучае ўмяшанне грамадскіх арганізацый горада, каб пакласці канец валакіце ў дастаўцы інтэрнатам будаўнічых матэрыялаў.

ШЧЫРЫЯ НА АБЯЦАНКІ

Рабочыя, працуючыя на будаўніцтве, у абедзенны перапынак расходзяцца па ўсім горадзе ў пошуках абеду. У гарадскіх сталовых нельга паабедаць за час, так што многія рабочыя задавальняюцца прыхвачаны... дому кавалкам хлеба. Буфет у хімкорпусе звёў асартымент страў да мінімума і зараз гандлюе папяросамі і напіткамі. Паабедаць рабочыя тут не могуць. Рашыць «абедзенную праблему» можна было выдачай рабочым талонаў на харчаванне ў студэнцкай сталовай. Рабочыя паранейшаму трацяць многа каштоўнага часу ў пошуках харчу.

Прафкому неабходна давесці да канца пачатую справу.

* * *

Да пачатку новага навучальнага года засталося два месяцы. Ва універсітэт прыдзе новае папаўненне студэнтаў, якім патрэбна даць жыллё.

Будаўнікі! Студэнты чакаюць ад вас інтэрнатаў!

Э. ЮР'ЕЎ.

ЛІСТ АД ПОЛЬСКІХ СТУДЭНТАЎ

Студэнты аддзялення журналістыкі нашага універсітэта ўжо другі год перапісваюцца са сваімі сябрамі, студэнтамі журналістыкі Варшаўскага універсітэта. Сябры дзеляцца сваімі ўражаннямі аб будучай прафесіі, расказваюць аб сваім жыцці, вучобе, грамадскай рабоце.

Ніжэй мы друкуем вытрымкі з пісьма Варшаўскіх студэнтаў, якое нядаўна атрымалі студэнты аддзялення журналістыкі.

За апошні час мы можам пахваліцца перад Вамі тым, пішуць польскія сябры, што наш факультэт атрымаў новы будынак. І хоць ён яшчэ не зусім дапрацаваны ўнутры, але ўжо дзве светлыя аўдыторыі служаць нам з пачатку года. Кожны факультэт мае сваю падручную бібліятэку, маецца чытальня перыядычнага друку. Наш корпус знаходзіцца на старой прыгожай варшаўскай вуліцы Кракаўскае Прадмесце. На гэтай вуліцы жылі і тварылі Фрыдэрык Шапэн, Станіслаў Манюшка. Паблізу старажытнага гарадскога рынка ўзвышаецца помнік нашага вялікага паэта Адама Міцкевіча. Гэты помнік быў разбураны фашыстамі, але ў 1948 годзе ён быў адноўлен сіламі саміх варшавян. Направа ад нас знаходзіцца Польская Акадэмія навук каля ўвахода якой стаіць помнік вялікага вучонага Нікалая Каперніка. А калі стоячы на вуліцы, падымаеш галаву ўверх, то бачыш узнімаючыяся да неба абрысы Дварца культуры—жывога сімвала вечнай непарушнай дружбы нашых народаў. Прыгожа нашая сталіца. Між іншым, аб ёй мы будзем пісаць не раз.

Мы напісалі ўжо Вам аб праграме нашых заняткаў і раскладзе заняткаў на выпускных курсах. Калі Вас цікавяць падрабязнасці, мы з ахвотаю адкажам на вашыя пытанні. У апошні час у нас адбываюцца сустрэчы з віднейшымі журналістамі, лепшымі рэпарцёрамі. Да ліку лепшых журналістаў адносіцца і наш выкладчык Марыян Брандыс—пісьменнік, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі.

На трэцім курсе у нас пачынаецца спецыялізацыя. Вывучаем такія дысцыпліны, як марксізм-ленінізм, палітычная эканомія, міжнародныя адносіны. У праграму ўваходзяць літаратурная, тэатральная і кінокрытыка, а таксама спартыўная крытыка. Усе курсы праходзілі ў перыяд канікул месячную практыку ў рэдакцыях газет і журналаў. Існуюць на нашым факультэце прадметныя гурткі. Лепш за ўсё працуе гурток гісторыі літаратуры, якім кіруе відны прафесар Вольне. Ён займаецца і рускай літаратурай.

Гурток міжнародных пытанняў арганізоўвае дыспуты над рэфератамі і выдае свой бюлетэнь. «З п... па свеце».

На нашым факультэце адны... выкладчыкаў з'яўляецца со... праф. Чугаёў. На яго надзвычай ц... кавыя лекцыі па гістарычнаму м... тэрыялізму прыходзяць студ... другіх факультэтаў. Мы вельмі л... бім прафесара Чугаёва за яго с... дэчныя адносіны да студэнтаў.

Большасць студэнтаў нашага ф... культэта—гэта актывісты (чл... Саюза польскай моладзі). У арга... зацыі СПМ вучымся сумеснай ... насці, адважнасці, фарміруем св... характары і новы погляд на ж... цё, пазбаўлены перажыткаў мінул... га. СПМ—ініцыятар многіх пач... нанняў на факультэце.

Пэўна цікавяць Вас выдава... намі газеты. Уласна кажучы, толь... першы год выпускаем нарма... друкаваную газету, якая называ... ца «Сцяг маладых журналістаў»... Пасылаем Вам першы не экзем... і чакаем Вашых газет. Апрача та... у нас выдаецца агульнафакульт... кая насценная газета «Разам»... таксама газеты і маланкі асобн... курсаў. Нашыя студэнты такса... з'яўляюцца сурэдактарамі вар... скіх шматтыражных газет на пра... прыемствах.

Працуючы ў газетах, нашы ст... дэнты атрымоўваюць практыку, ... ёмяцца з жыццём і працай рабо... класа. Асабліва важнай для ... умовай з'яўляецца ўмацаванне с... вязі горада з вёскай. У нашы ш... шэфныя вёскі—Нажыцы, Лі... Белавежы—выязджаюць па нядз... брыгады з мастацкай самадзейнас... праводзяць гутаркі і індывідуальн... субяседванні.

Работа нашых агітбрыгад знач... палепшылася пасля II з'езда ПАР... які паставіў на першае месца спр... вы вёскі, яе гаспадарчае і ку... турнае развіццё.

Наступае летняя экзаменацыйн... сесія. У мінулую, зімовую сесію н... факультэт паказаў найлепшыя в... нікі ва універсітэце. Сярэдняя а... метычная паспяховасці складае 4...

У чэсць Першага Мая група ст... дэнтаў заклікала юнакоў і дзяўч... нашага факультэта ў добраахвотн... студэнцкія брыгады, якія ў пер... летніх сельскагаспадарчых ... будуць працаваць у дзяржа... сельскіх гаспадарках. Ужо запіс... ся 120 студэнтаў.

Дарагія таварышы!

Мы хочам Вас сардэчна пад... ваць за Вашае пісьмо, якое ака... нам вялікую практычную дапам... ў нашай вучобе. Вядома, горача ... рым аб тым, каб асабіста сустр... з Вамі. Шлём нашы брацкія і с... дэчныя віншаванні ўсім навук... работнікам і студэнтам, а так... пажаданні найлепшых вынікаў ... летняй экзаменацыйнай сесіі.

НОВЫЯ ВЫДАННІ НАШЫХ ВУЧОНЫХ

За апошні час у выдавецтве Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна вышаў шэраг кніг і брашур, аўтарамі якіх з'яўляюцца вучоныя універсітэта. Гэты прыемны факт сведчыць аб некаторым ажыўленні вучэбна-педагагічнай і выдавецкай дзейнасці ва універсітэце.

Адным з такіх выданняў з'яўляецца брашура кандыдата філалагічных навук дацэнта Д. Е. Фактаровіча «Друк Кітайскай Народнай Рэспублікі». Багата насычаная фактычным матэрыялам, брашура з'яўляецца каштоўным дапаможнікам пры вывучэнні студэнтамі аддзялення журналістыкі курса гісторыі зарубежнага комуністычнага і рабочага друку. У сучасны момант дацэнт Д. Е. Фактаровіч здаў у друк брашуру аб друку Карэйскай Народна-Дэмакратычнай Рэспублікі, якая таксама выйдзе ў выдавецтве нашага універсітэта.

Ва універсітэцкую бібліятэку і чытальныя залы паступіла брашура загадчыка кафедры тэорыі і практыкі совецкага друку М. С. Зярніцкага «Аб партыйнасці совецкага друку». Грунтуючыся на важнейшых тэарэтычных палажэннях ленінскага артыкула «Партыйная арганізацыя і партыйная літаратура», аўтар у даступнай форме выкладае асноўныя прынцыпы, якімі кіруецца ў сваёй паўсядзённай практыцы наш партыйна-совецкі друк. Работа М. С. Зярніцкага акажа пэўную карысць будучым журналістам у справе паглыблення іх ведаў па курсу тэорыі совецкага друку.

Навуковай грамадскасці нашай краіны добра вядомы працы па геаграфіі і геалогіі, якія належаць пяру доктара геолага-мінералагічных навук прафесара К. І. Лукашова. У гэтым годзе ў выдавецтве нашага універсітэта вышлі ў свет яшчэ дзве яго працы.

«Адкрыцці і даследаванні Азіі» так называецца адна з гэтых прац. Абапіраючыся на канкрэтны фактычны матэрыял, аўтар прасочвае гісторыю даследавання азіяцкага кантыненту. З асаблівай сілай падкрэсліваецца ў кнізе выдатны ўклад, які ўнесены ў гэтую справу прадстаўнікамі рускай навукі.

Апісанню геалагічнай структуры і прыродных багаццеў Азіі прысвечана другая праца прафесара К. І. Лукашова «Геалогія і карысныя выкапні Азіі». Кніга вышла таксама ў выдавецтве БДУ імя В. І. Леніна.

Рыхтуецца да друку і неўзабаве выйдзе ў свет работа К. І. Лукашова «Кара выветрыванняў геалогіі карысных выкапняў».

Вопыт напісання і выдання тэарэтычных дапаможнікаў для студэнтаў універсітэта варты ўсялякага пераймання. Яго павінны падхапіць і прадоўжыць спецыялісты ўсіх галін навукі нашага універсітэта. Студэнцтва чакае ад іх новых, высокаякасных кніг і брашур!

СПОРТ

На першынство рэспублікі

2 ліпеня на Мінскім ігравым стадыёне пачаўся розыгрыш рэспубліканскага першынства па баскетболу. Універсітэцкая жаночая баскетбольная каманда ў саставе Л. Старыкавай, А. Сіняковай, Н. Балагуроўскай, Е. Ермалаевай, Л. Свідзерскай, З. Дзідзенковай, Г. Івановай, якая заняла II месца на першынстве горада, атрымала права ўдзельнічаць у першынстве БССР.

У мінулым годзе універсітэцкая жаночая баскетбольная каманда заняла II месца па рэспубліцы. Сёлета студэнты таксама ўпэўнены ў тым, што нашы баскетбалісткі паспяхова абароняць спартыўн... чэсць універсітэта. Праўда, у ... тым годзе ў складзе нашай кам... адсутнічаюць некаторыя здольн... спартсменкі і камандзе БДУ ... дзецца выступаць супраць ... моцных каманд (Гродна, Бр... Магілёў). Аднак гэта не зн... ўпэўненасці ў перамозе. 2 ліп... адбылася сустрэча з камандай Гродна.

Рэдактар **А. ВОЛК.**

АТ 05377 Мінск, друкарня Выдавецтва Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна. Зак. 461 Тыр. 1000